

HOGESCHOOL WINDESHEIM

Beschrijving leertraject Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB), inclusief de Basis Kwalificatie Examinering (BKE)

Klik op een van onderstaande linken om direct naar het betreffende onderdeel te gaan:

- [aansluiting BDB \(inclusief BKE\) op onderwijs- en personeelsbeleid](#)
- [opzet leertraject BDB \(inclusief BKE\)](#)
- [toetsing en beoordeling van de BDB \(inclusief BKE\)](#)
- [opzet traject basis kwalificatie examinering \(BKE\)](#)

Opmerking:

Binnen Windesheim bestaat het BDB-traject sinds het schooljaar 2018/2019 uit de onderdelen Onderwijs Uitvoeren, Onderwijs Ontwerpen en de BKE. Het succesvol afronden van de 3 modules geeft recht op een BDB-certificaat.

In 2023 wordt deze BDB doorontwikkeld en zal er vanaf september een pilot groep in de nieuwe vorm gaan draaien. Hoe dit eruit gaat zien is nog niet helder. We beschrijven hier dus de huidige en tevens wat oudere situatie. De BKE is in 2022 al doorontwikkeld en gebaseerd op leeruitkomsten.

AANSLUITING BDB (INCLUSIEF BKE) OP ONDERWIJS- EN PERSONEELSBELEID

DOELGROEP/ TOELATINGSEISEN

Beleid ten aanzien van nieuwe docenten

Het BDB-traject bestaat uit drie onderdelen: Onderwijs Uitvoeren, Onderwijs Ontwerpen en BKE. De optimale start voor nieuwe hbo-docenten bij Windesheim is vrijwel altijd het onderdeel Onderwijs Uitvoeren, maar in afstemming met de leidinggevende kan een docent ook met een van de andere modules starten.

Iedere nieuwe docent die geen recht heeft op een vrijstelling volgt het BDB-traject. Dit gebeurt (gemiddeld) na 4 tot 6 maanden. Om voor een vaste aanstelling in aanmerking te komen moet een docent alle onderdelen van de BDB binnen twee jaar na aanstelling succesvol hebben afgerond.

Wanneer een nieuwe docent reeds elders een of twee BDB-onderdelen (Onderwijs Uitvoeren, Onderwijs Ontwerpen, BKE) heeft behaald of daarvoor een vrijstelling heeft verkregen, dan volgt hij/zij het resterende BDB-onderdeel.

Nieuwe docenten die al beschikken over een pabo-, eerstegraads- of tweedegraads bevoegdheid die ze korter dan 10 jaar geleden hebben behaald, worden vrijgesteld van deelname aan de onderdelen Onderwijs Uitvoeren en Onderwijs Ontwerpen. Wanneer nieuwe docenten langer dan 10 jaar geleden hun pabo-, eerstegraads- of tweedegraads bevoegdheid hebben behaald, volgen ze een maatwerktraject.

Succesvolle afronding van BKE is wel een vereiste.

Beleid ten aanzien van zittende docenten

Voor het onderdeel BKE is vastgesteld dat alle zittende docenten de BKE voor 1-9-2019 behaald hebben. Voor de BDB-onderdelen Onderwijs Uitvoeren en Onderwijs Ontwerpen kunnen zittende docenten een vrijstelling aanvragen. Voor zittende docenten die geen vrijstelling krijgen is nog geen beleid vastgesteld.

DIDACTISCHE BEKWAAMHEID

De hogeschool hanteert bepaalde criteria om de didactische bekwaamheid van nieuwe en zittende docenten vast te stellen: Er is een certificerings- en vrijstellingenreglement op basis waarvan een vrijstelling- en certificeringscommissie een vrijstelling kan geven.

Een eerste- of tweedegraadsbevoegdheid, het PABO-certificaat of een didactische aantekening op een hogeschool of universiteit wat maximaal 10 jaar gelden is behaald, geeft recht op een vrijstelling voor de BDB-onderdelen Onderwijs Uitvoeren en Onderwijs Ontwerpen.

In overeenstemming met het landelijke protocol BDB vindt erkenning plaats van een behaald BDB-certificaat bij een andere hogeschool. Windesheim behoudt het recht om aanvullende eisen te stellen.

Er zijn geen docentfuncties waarvoor het niet noodzakelijk is een BDB-traject te volgen.

INTAKE

Voorafgaand aan het traject Onderwijs Uitvoeren vindt een intakegesprek met de docentopleider plaats. Doel van de intake Onderwijs Uitvoeren is om inzicht te geven in de module, te bespreken waar de ontwikkelpunten van de deelnemer liggen en de te volgen (flexibele) leerroute te bepalen. Voorafgaand aan de intake levert de deelnemer een voorbereidingsopdracht in: de deelnemer verzamelt informatie over zichzelf als docent en gaat daarbij te werk volgens de methode van 360 gradenfeedback, zodat hij/zij vanuit meerdere invalshoeken (leidinggevende, collega's en studenten) input krijgt over zijn/haar studentbeeld. De informatie die dit oplevert, je sterke punten en/of je ontwikkelpunten, is input voor het intakegesprek.

Voorafgaande aan het traject Onderwijs Ontwerpen vindt een intakegesprek plaats met de docentopleider. Tijdens het intakegesprek wordt de module op hoofdlijnen doorlopen en wordt gekeken naar de ontwikkelpunten van de deelnemer. Ook wordt de ontwerpopdracht – door de deelnemer ingebracht voorafgaand aan de intake – besproken. Het gaat hierbij om een korte beschrijving toe van het ontwerp dat de deelnemer wil inbrengen om tijdens de module verder te ontwikkelen en (deels) uit te proberen. Ook kan de intake aanleiding geven tot het bepalen van de te volgen (flexibele) leerroute.

Er vindt geen intake voorafgaand aan de BKE plaats.

MAATWERK

Het is voor individuele deelnemers mogelijk om het BDB-traject te personaliseren (persoonlijke, flexibele, uitdagende leerroutes). Dit gebeurt in afstemming met de docentopleider.

Deelnemers kunnen op verschillende onderwerpen verdiepende of juist inleidende informatie tot zich nemen en opdrachten maken.

ANDERSTALIGHEID

Het traject kan op Windesheim niet in een andere taal worden gevolgd. Hiervoor wordt doorverwezen naar andere hogescholen en (instanties verbonden aan) universiteiten (zoals de Learn! Academy van de Vrije Universiteit).

OPZET LEERTRAJECT BDB (INCLUSIEF BKE)

ORGANISATIE

- De manager HR is eigenaar en eindverantwoordelijk voor het hele traject.
- De manager Corporate Academy is verantwoordelijk voor de bekostiging van het traject.
- De Programmaleider BDB is medeverantwoordelijk voor de inhoud en organisatie van het traject.
- Het traject wordt centraal georganiseerd.
- Het traject wordt uitgevoerd door interne docentopleiders en door een (kleine) flexibele schil van ervaren BDB-docentopleiders werkzaam bij ook andere hogescholen.

LEERDOELEN/ BEKWAAMHEID

Het BDB-traject is afgestemd op de landelijke afspraken met betrekking tot de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB), zoals vastgelegd in het Protocol inzake wederzijdse erkenning Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid van de Vereniging Hogescholen. Het protocol heeft als uitgangspunt gediend voor een kader op basis waarvan het Windesheim BDB-traject is ontworpen. Het BDB-traject sluit aan bij de onderwijsvisie van Windesheim en is gericht op didactische vraagstukken in de eigen Windesheimonderwijspraktijk.

PROGRAMMA

- Het programma bestaat uit de volgende onderdelen: Onderwijs Uitvoeren, Onderwijs Ontwerpen en BKE.
- De BDB-onderdelen zijn niet volgtijdelijk geprogrammeerd. De meeste startende docenten worden echter geadviseerd met de module Onderwijs Uitvoeren te beginnen.
- De begeleiding in het traject wordt verzorgd door docentopleiders in face-to-face bijeenkomsten (optioneel voor BKE), in lesbezoeken + nabespreking (Onderwijs Uitvoeren) en in een digitale leeromgeving (alle BDB-onderdelen).
- De BDB-modules Onderwijs Uitvoeren en Onderwijs Ontwerpen zijn blended ingericht en bestaan uit een combinatie van face-to-face interactie, zelfstandig leren, online begeleiding en werkpleklernen.
- Het BDB-onderdeel BKE kan op verschillende manier worden doorlopen: via zelfstudie m.b.v. online begeleiding, in groepsverband (fysiek, online of blended) of een combinatie van beiden.
- Er wordt gewerkt vanuit competentie- en ervaringsgericht leren.
- De begeleiding in het programma is als volgt georganiseerd: begeleiding door een docentopleider, feedback van deelnemers en collega's op de werkplek en tijdens de bijeenkomsten; intervisiebijeenkomsten; fysiek en online.

DUUR EN OMVANG

- Het BDB-traject heeft een gemiddelde studiebelasting van circa 190 uur: Onderwijs Uitvoeren: 84 uur; Onderwijs Ontwerpen: 66 uur; BKE: 40 uur. Gemiddelde doorlooptijd: 12 – 18 maanden.
- De doorlooptijd van de modules Onderwijs Uitvoeren en Onderwijs Ontwerpen is gemiddeld 10 tot 12 weken. Er is geen vaste doorlooptijd voor de BKE.

CURSUSMATERIAAL

Het cursusmateriaal bestaat uit literatuur in de vorm van artikelen, zelfontworpen en ontwikkeld (e-learning) lesmateriaal, digitale hulpmiddelen en opdrachten. De leergang is opgenomen in een elektronische leeromgeving.

TOETSING EN BEOORDELING VAN DE BDB (INCLUSIEF BKE)

TOETSING EN BEOORDELING

De didactische basisbekwaamheid van een docent wordt summatief beoordeeld. De summatieve beoordeling vindt plaats op basis van een door de docent aangeleverd portfolio bestaande uit relevante beroepsproducten. Deze portfolio's worden beoordeeld door een onafhankelijk assessor (1e assessor) en de docentopleider (2e assessor).

De onderdelen Onderwijs Uitvoeren en Onderwijs Ontwerpen worden ook nog afgesloten met een assessment waarin de docent aantoont in een collegiale setting – met medecursisten en twee assessoren (waaronder de docentopleider) open en kritisch zijn/haar eigen functioneren als docent kan bespreken. Deze assessments worden afgenomen door twee beoordelaars, waaronder de docentopleider en een onafhankelijk assessor. De docentopleider is de 2e assessor en de andere beoordelaar is de 1e assessor.

De BKE wordt summatief beoordeeld middels een portfolio dat door een externe partij beoordeeld wordt.

CERTIFICERING

Bij succesvolle afronding van een BDB-onderdeel ontvangt de docent een certificaat voor dat onderdeel. Bij het verkrijgen van een vrijstelling wordt geen certificaat verstrekt (maar wel een vrijstellingsbewijs). Het BDB-certificaat wordt alleen verstrekt wanneer een docent voor elk BDB-onderdeel een certificaat heeft behaald. Een vrijstelling voor een of meer onderdelen betekent dat een docent geen BDB-certificaat krijgt.

Het certificaat heeft geen bepaalde geldigheidsduur. Het certificaat wordt afgegeven door de Corporate Academy. De manager HR is bevoegd om het certificaat af te geven.

OPZET TRAJECT BASIS KWALIFICATIE EXAMINERING (BKE)

DOELGROEP/ TOELATINGSEISEN

Beleid ten aanzien van nieuwe docenten

Iedere nieuwe docent volgt het BKE-traject als onderdeel van de BDB. Het succesvol afronden van het BDB-traject is een vereiste voor een vast aanstelling.

Beleid ten aanzien van zittende docenten

Iedere zittende docent volgt het BKE-traject. Dit is gebeurd voor 1-9-2019.

TOETSDESKUNDIGHEID

De hogeschool hanteert bepaalde criteria om de toetsdeskundigheid van nieuwe of zittende docenten vast te stellen. Dit zijn de criteria zoals die voor de BKE landelijk zijn afgesproken.

Een BKE-certificaat dat behaald is bij een andere hogeschool wordt erkend.

Er zijn geen docentfuncties waarvoor het niet noodzakelijk is een BKE-traject te volgen.

INTAKE

Voorafgaand aan het traject wordt geen individuele intake gehouden. Deelnemers kunnen zich wel inschrijven voor een startbijeenkomst.

MAATWERK

Het is mogelijk om voor individuele deelnemers het traject aan te passen. Het traject kan digitaal met zelfstudie of met (team)bijeenkomsten gevolgd worden.

ANDERSTALIGHEID

Het traject kan op Windesheim niet in een andere taal worden gevolgd. Hiervoor wordt doorverwezen naar andere hogescholen (m.n. Hanze Hogeschool) en de Learn! Academy van de Vrije Universiteit.

ORGANISATIE

- De manager HR is eigenaar en eindverantwoordelijk voor het BKE-traject.
- De manager Corporate Academy is verantwoordelijk voor de bekostiging van het traject.
- De Programmaleider BDB is verantwoordelijk voor de inhoud en organisatie van het BKE-traject.
- Het traject wordt centraal georganiseerd.
- Het traject wordt door een interne partij uitgevoerd; het portfolio wordt door een externe partij beoordeeld.

LEERUITKOMSTEN/ INDICATOREN

Het traject is afgestemd op de leeruitkomsten en indicatoren zoals vastgelegd in 'Kwaliteiten van de toetsbekwame hbo-docent'(van Schil-Mol e.a. mei 2020). Hierin staan de kwalificaties die hebben geleid tot onze leeruitkomsten.

PROGRAMMA

OPZET

- Zelfstudie
- Standaard trainingsaanbod
- Maatwerk trainingsaanbod
- Inhoud
- Zowel de digitale omgeving als de training zijn opgebouwd op basis van de drie leeruitkomsten: aansluiting op toetsbeleid en –organisatie, context van de toets, cyclisch en systematisch toetsen.

DUUR EN OMVANG

De studiebelasting is 40 uur. Er is geen vaste doorlooptijd. Er is geen vaste verdeling van het aantal uren over de verschillende onderdelen; de opzet is flexibel. Er is geen verdeling in het aantal contacturen en zelfstudie.

CURSUSMATERIAAL

Het cursusmateriaal bestaat uit digitale hulpmiddelen en zelfontworpen materiaal.

TOETSING EN BEOORDELING

Er vindt toetsing van het traject op leeruitkomsten/indicatoren plaats.

Als summatieve vorm van toetsing wordt gebruikgemaakt van beoordeling door een externe partij van een portfolio. Het opstellen van een portfolio maakt onderdeel uit van het traject. Het portfolio is vormvrij. Het kan geschreven, maar ook als een podcast of andere presentatievorm zijn.

Er is de mogelijkheid om een kritische meelezer in te zetten. En de trainers fungeren als vraagbaak voor kandidaten van zowel de zelfstudie als het trainingsaanbod.

Het portfolio wordt als volgt gebruikt bij de toetsing: het is een zelf ontwikkelde toets met een summatief karakter: (1) een beschrijving van het proces dat is doorlopen bij het ontwerpen, het ontwikkelen, het analyseren en het evalueren van de toets; (2) een reflectie op de eigen ontwikkeling met betrekking tot de behandelde onderwerpen uit het BKE-traject.

CERTIFICERING

Deelnemers die het BKE-traject succesvol hebben afgerond, ontvangen een certificaat.